

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
Кам'янець-Подільського національного
університету імен Івана Огієнка
_____ 2023 р. протокол № ____
Голова вченої ради
_____ Сергій КОПИЛОВ
Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 1 вересня 2023 р.
(наказ ректора
від _____ 2023 р. № ____)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»

(редакція від _____ 2023 р.)

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта
(Біологія та здоров'я людини)
друга спеціальність 014 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти
(Біологія та здоров'я людини. Географія)**

Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти.

Вчитель географії закладу загальної середньої освіти

Кам'янець-Подільський 2023 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

1. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ: протокол № __ від ____ 2023 р.

В. о. співголови Ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ _____ Геннадій БЕСАРАБЧУК

2. Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти К-ПНУ:

Керівник навчально-методичного центру

забезпечення якості освіти К-ПНУ _____ Геннадій БЕСАРАБЧУК

3. Керівник навчально-методичного відділу _____ Наталія ГУДИМА

4. Вчена рада природничо-економічного факультету

Протокол № __ від __.__.2023 р.

Голова вченої ради _____ Іван СЕМЕНЕЦЬ

5. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету протокол № __ від __.__.2023 р.

Голова ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти

природничо-економічного факультету _____ Наталія КАЗАНШЕНА

6. Декан природничо-економічного факультету _____ Іван СЕМЕНЕЦЬ

7. Кафедра біології та методики її викладання протокол № __ від __.__.2023 р.

Завідувач кафедри біології та методики її викладання _____ Наталія КАЗАНШЕНА

Розробники:

Гарант освітньо-професійної програми Петро ПЛАХТІЙ – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент _____

Члени проєктної групи:

1. **Наталія КАЗАНІШЕНА** – завідувач, доцент кафедри біології та методики її викладання кандидат педагогічних наук, доцент _____

2. **Інна ГРИГОРЧУК** – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент _____

3. **Андрій ЛІСОВСЬКИЙ** – старший викладач кафедри географії та методики, її викладання, кандидат географічних наук _____

4. **Володимир ІЖИЦЬКИЙ** – директор ЗОШ I-III ступенів смт Сатанів, вчитель біології (сmt Сатанів) _____

5. **Вікторія СЛИВА** – здобувачка вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти _____

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму оновлено проектною групою у складі:

1. **Плахтій Петро Данилович** – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент – гарант освітньої програми.
2. **Казанішена Наталія Вікторівна** – завідувач, доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат педагогічних наук, доцент.
3. **Григорчук Інна Дмитрівна** – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент.
4. **Лісовський Андрій Сергійович** – старший викладач кафедри географії та методики її викладання, кандидат географічних наук.
5. **Іжицький Володимир Тадеушович** – директор ЗОШ I-III ступенів смт Сатанова, вчитель біології.
6. **Слива Вікторія** – здобувачка вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійну програму оновлено на основі професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" (затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ГЕОГРАФІЯ)»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Природничо-економічний факультет.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини. Географія) Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)».
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію спеціальності серія НД № 2391204 Строк дії сертифіката до 1 липня 2024 р.*
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень, НРК України – 6 рівень, EQF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	До 01.07.2024 р. *
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kpnu.edu.ua/opp/

2 - Мета освітньо-професійної програми

Підготовка кваліфікованих педагогічних працівників, які володіють фундаментальними теоретичними знаннями та практичними вміннями й навичками з біології, основ здоров'я, географії, педагогіки і психології, з методик навчання біології, основ здоров'я, географії та здатні вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з організації освітнього процесу з біології, основ здоров'я та географії в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

* Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану»

3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
<p>Предметна область (галузь знань, додаткова спеціальність / спеціалізація (за наявності)</p>	<p><i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/Педагогіка. <i>Спеціальність:</i> 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). <i>Об'єкт вивчення:</i> освітній процес у закладах загальної середньої освіти за спеціальностями 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 014 Середня освіта (Географія). <i>Цілі навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання біології, основ здоров'я, географії, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> сучасні теоретичні засади (поняття, концепції, принципи, категорії тощо) біології, основ здоров'я, географії (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки і психології, методик навчання біології, основ здоров'я, географії (рівень базової середньої освіти). <i>Методи, методики та технології:</i> словесні, наочні, практичні, пояснювально-ілюстративні, практико-теоретичні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі; загальнонаукові, спеціальні методи дослідження в галузях біології, географії, наук про здоров'я, психолого-педагогічних наук; методи лабораторного і польового дослідження біологічних та географічних об'єктів, процесів і явищ, методи експериментування, моделювання, прогнозування, обробки інформації; методи, методики й технології формування ключових і предметних компетентностей учнів з біології, основ здоров'я та географії в закладах загальної середньої освіти, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу. <i>Інструменти й обладнання:</i> живі та препаровані біологічні об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади, устаткування, технічні та інші засоби навчання, необхідні для проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, виконання лабораторних і польових досліджень, для формування загальних та фахових компетентностей майбутнього вчителя біології, основ здоров'я та географії закладу загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей, практичних вмінь та навичок для успішного здійснення педагогічної діяльності вчителя біології, основ здоров'я, географії закладу загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти). Дисципліни та змістові модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні сфери, напрями, в межах яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача вищої освіти.</p>

Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації (за наявності)	Загальна освіта в предметних областях Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), Середня освіта (Географія). Ключові слова: біологія, основи здоров'я людини, географія, психолого-педагогічна підготовка, методика навчання біології, методика навчання основ здоров'я, методика навчання географії, вчитель, освітня діяльність, заклади загальної середньої освіти.
Особливості програми	Особливість освітньо-професійної програми полягає у використанні новітніх методів, методик і технологій для підготовки вчителів біології, основ здоров'я та географії, які володіють сучасними інформаційними, комунікаційними та педагогічними технологіями в освітньому процесі, використовують наукові досягнення біології, географії, наук про здоров'я, педагогіки, психології, методик навчання біології, основ здоров'я, географії в закладі загальної середньої освіти, набувають загальних і фахових компетентностей на практичних та лабораторних заняттях, під час навчальних польових практиках та реалізують набуті знання, уміння і навички через проходження виробничих педагогічних практик.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором України (Класифікатор професій ДК 003:2010) випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)», можуть обіймати первинну посаду: Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Випускники мають право працювати в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) та закладах позашкільної освіти.
Подальше навчання	Можливість продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та/або набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, інтерактивне навчання. Освітній процес здійснюється у різних видах навчальних занять: лекцій, практичних та лабораторних занять, а також самостійної та індивідуальної роботи, консультацій. Передбачено виконання курсових робіт. Плануються навчальні та виробничі практики із використанням загально- та спеціально-наукових методів (спостереження, робота з біологічним і географічним матеріалом, проведення польових досліджень, постановка експерименту).
Оцінювання	Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання усіх видів аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; поточний та підсумковий контроль, проєктна робота, презентації, модульні контрольні роботи, тестування, звіти про практику, курсові роботи, заліки, екзамени, атестаційні екзамени тощо.

	Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано), 100-бальною та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX). Оцінювання здобувачів вищої освіти демонструє ступінь досягнення запланованих результатів навчання. Критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь.	
6 - Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі середньої освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів біології, географії, освітніх наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01	Знання й розуміння предметної області, усвідомлення сутності професійної діяльності.
	ЗК 02	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 03	Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.
	ЗК 04	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
	ЗК 05	Розуміння сенсу філософії – її інтелектуального й соціокультурного призначення, пізнавальних та культурних можливостей, історичної ролі, значення у професійній діяльності.
	ЗК 06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 07	Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК 08	Здатність працювати в команді.
	ЗК 09	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 10	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
	ЗК 11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 12	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 13	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 01	Здатність оперувати біологічними поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння

	цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів.
СК 02	Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки, сутність біологічних явищ, процесів і технологій та розв'язувати біологічні задачі.
СК 03	Здатність характеризувати досягнення біологічної науки та її роль у житті суспільства для збереження біорізноманіття.
СК 04	Здатність розуміти та вміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації.
СК 05	Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових біологічних знань у площину шкільного навчального предмета біології.
СК 06	Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання біології для планування та організації освітнього процесу з біології.
СК 07	Здатність до проєктування власної діяльності у сфері навчання біології у закладі загальної середньої освіти.
СК 08	Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології для розвитку знань та здібностей учнів.
СК 09	Здатність застосовувати набуті знання з біології, сучасні методи, засоби і освітні технології для формування в учнів загальних і предметних компетентностей.
СК 10	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології.
СК 11	Здатність розуміти основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки.
СК 12	Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень.
СК 13	Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проєктів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.
СК 14	Здатність вивчати психологічні особливості учнів, класу, особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу.
СК 15	Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення високої якості освітнього процесу.
СК 16	Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
СК 17	Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, надавати домедичну допомогу

		учасникам освітнього процесу, упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології під час освітнього процесу.
	СК 18	Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, здійснювати освітню роботу з питань формування, збереження і зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб.
	СК 19	Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи розвитку, значення для суспільства.
	СК 20	Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.
	СК 21	Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).
	СК 22	Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.
	СК 23	Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності.
	СК 24	Здатність виконувати польові дослідження природних об'єктів та процесів, здійснювати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.
	СК 25	Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії в закладах загальної середньої освіти.
	СК 26	Уміння організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів з географії.
	СК 27	Здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі

		географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій.
	СК 28	Здатність розуміти та пояснювати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах.
	СК 29	Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.
	СК 30	Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України.
	СК 31	Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.
7 – Програмні результати навчання		
	ПРН 01	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримуватися етики ділового спілкування.
	ПРН 02	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
	ПРН 03	Демонструвати готовність до зміцнення особистого здоров'я та здоров'я учнів шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед школярів.
	ПРН 04	Демонструвати базові знання основних положень філософії, історії та культури України.
	ПРН 05	Володіти біологічною термінологією, номенклатурою, вільно оперувати нею.
	ПРН 06	Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки, основні етапи її розвитку.
	ПРН 07	Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів.
	ПРН 08	Знати сучасну систему живих організмів, методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.
	ПРН 09	Знати основні закони і положення генетики, молекулярної біології, теорії еволюції.
	ПРН 10	Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.
	ПРН 11	Знати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня організації у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.
	ПРН 12	Розуміти і характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.

ПРН 13	Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження з біології, інтерпретувати результати досліджень.
ПРН 14	Знати теоретичні психолого-педагогічні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості школяра.
ПРН 15	Знати, розуміти і використовувати сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології та здоров'я людини у закладі загальної середньої освіти.
ПРН 16	Володіти теоретико-методичними основами організації науково-дослідної роботи, зокрема, з методики навчання біології.
ПРН 17	Аргументовано добирати і практично застосовувати сучасні освітні технології, форми, методи, засоби навчання для формування предметних компетентностей учнів та здійснювати самоаналіз проведеної професійної діяльності.
ПРН 18	Володіти вміннями використовувати інформаційні технології в освітньому просторі.
ПРН 19	Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін, передбачених даною освітньо-професійною програмою.
ПРН 20	Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географічної науки, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географії.
ПРН 21	Знати географічну термінологію та номенклатуру.
ПРН 22	Описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих компонентів, класифікувати зв'язки і залежності між компонентами.
ПРН 23	Знати та обґрунтовувати перебіг, причини і наслідки процесів, що відбуваються у природних і суспільних територіальних комплексах та їх компонентах.
ПРН 24	Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.
ПРН 25	Пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулювати наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.
ПРН 26	Виконувати польові та лабораторні дослідження з географії, інтерпретувати їхні результати.
ПРН 27	Вільно володіти теоретичним матеріалом шкільного курсу географії.
ПРН 28	Знати психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів географії.

	ПРН 29	Знати сучасні теоретичні та методичні засади методики навчання географії в закладі загальної середньої освіти.
	ПРН 30	Уміння зрозуміло і недвозначно доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументації, зокрема, до осіб, які здобувають освіти.
	ПРН 31	Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.
	ПРН 32	Здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, доктори наук, професори, доценти, що відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.	
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база забезпечує проведення всіх видів практичної, дисциплінарної і міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Обладнані комп'ютерні класи. Працює бібліотека, зокрема, й електронна. Функціонують лабораторії (загальнобіологічних дисциплін; зоології; ботаніки; анатомії, фізіології та здоров'я людини та ін.), повністю оснащені відповідним лабораторним обладнанням.	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечено підручниками та посібниками, навчально-методичними матеріалами до навчальних дисциплін та практик. Навчальні курси розміщено в системі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE). Навчально-методичні та наукові видання розміщено у бібліотеці університету. Наукові роботи завантажені в інституційному репозитарій університету. Основою інформаційного забезпечення є використання комп'ютерної техніки, у навчальних аудиторіях є доступ до інтернету. Викладачами кафедри проводиться постійна робота з поповнення навчально-методичної бази підручниками, навчально-методичними посібниками та методичними розробками.	
9 – Академічна мобільність		
Національна кредитна мобільність	Відповідно до договору із ХНУ про співпрацю щодо реалізації внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу.	
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до програми Еразмус+K1 щодо організації та участі в проектах із академічної мобільності.	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-	

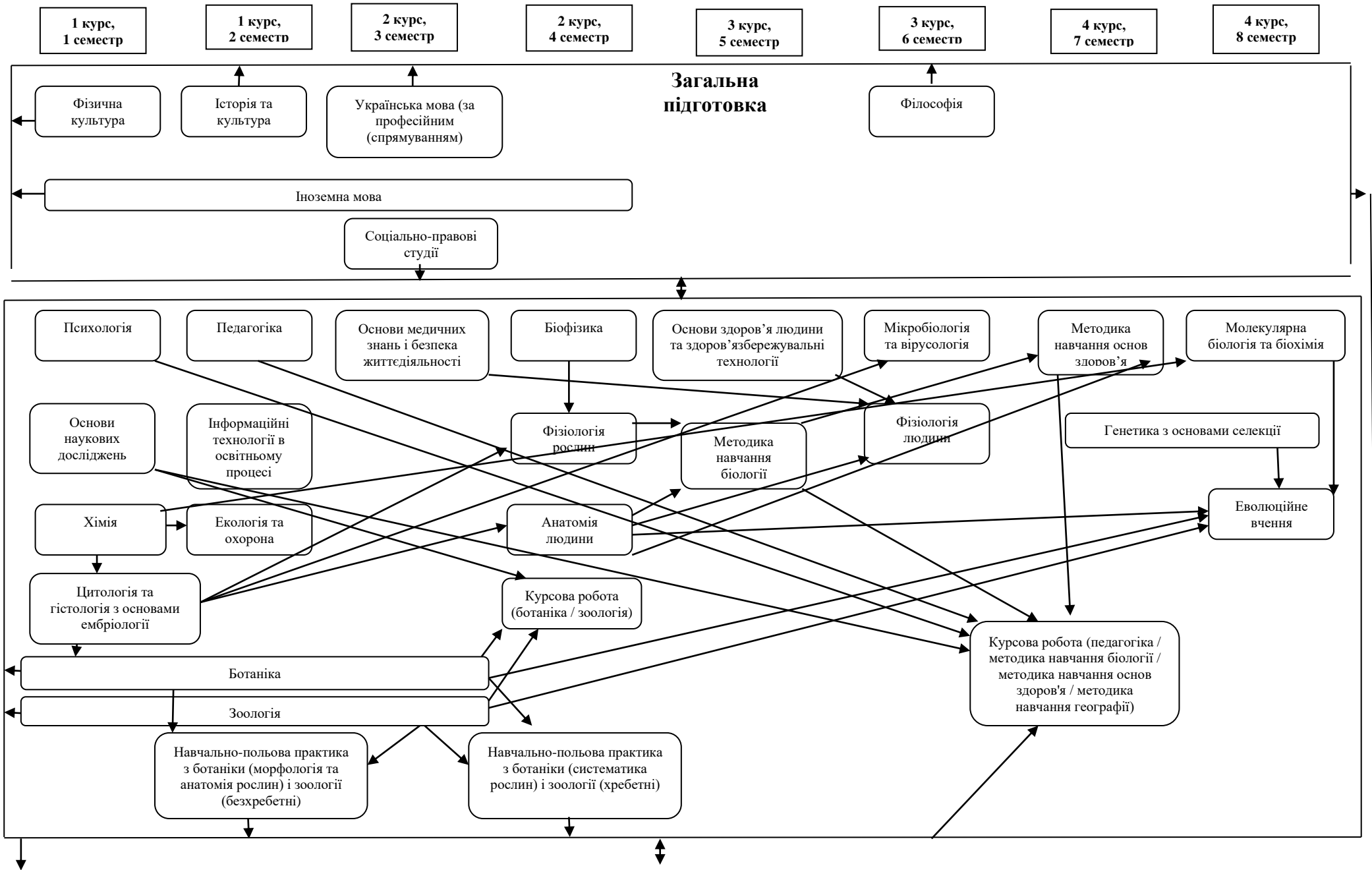
**2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ГЕОГРАФІЯ)»
ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

2.1. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми

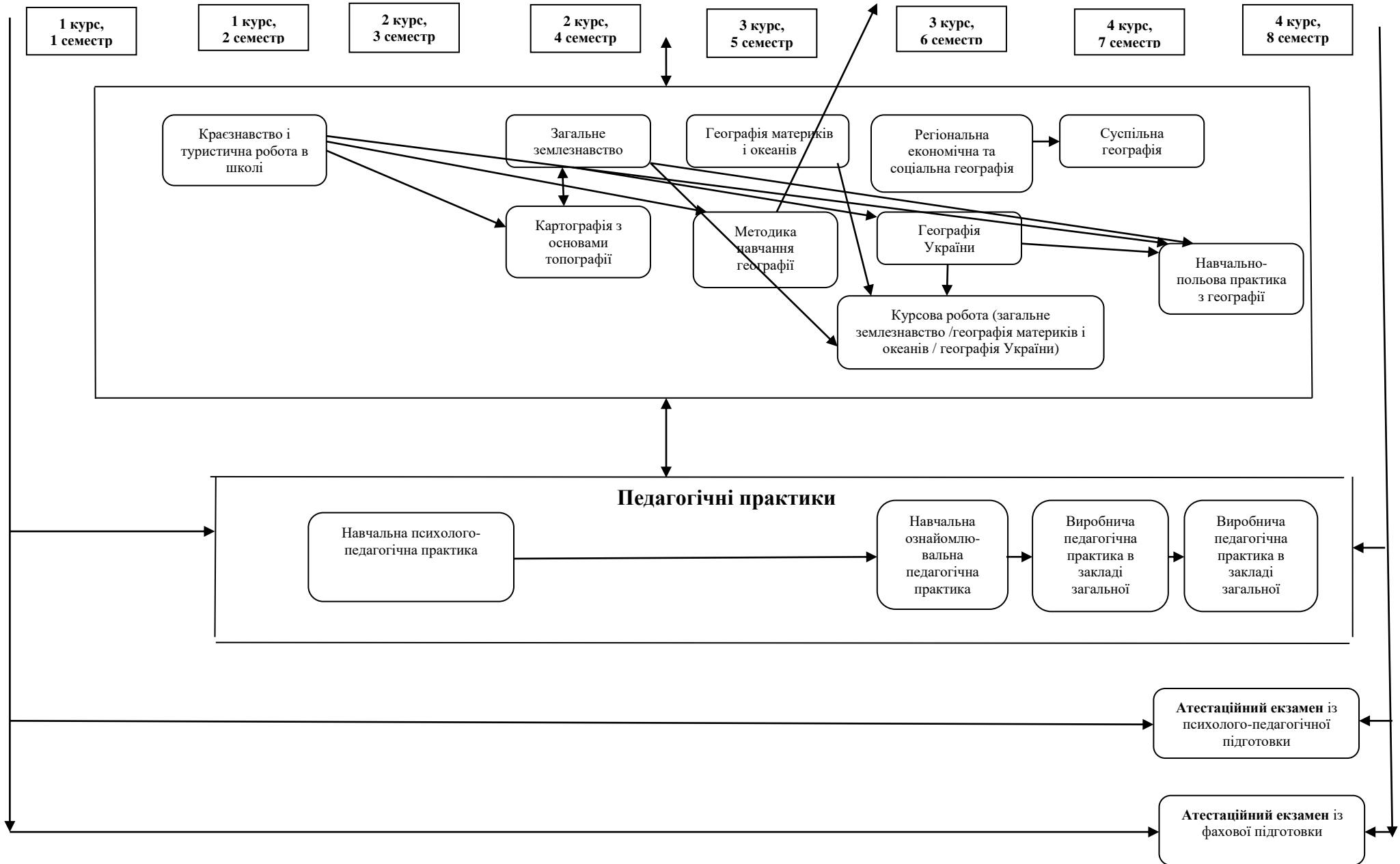
Шифр за ОПП	Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС / навчальних годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти загальної підготовки			
ООК 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3/90	екзамен
ООК 02	Історія та культура України	5/150	екзамен
ООК 03	Іноземна мова	8/240	залік, екзамен
ООК 04	Філософія	3/90	екзамен
ООК 05	Соціально-правові студії	3/90	залік
ООК 06	Фізична культура	3/90	залік
Освітні компоненти професійної підготовки			
ООК 07	Психологія	5/150	екзамен
ООК 08	Педагогіка	7/210	екзамен
ООК 09	Основи наукових досліджень	3/90	залік
ООК 10	Хімія	3/90	залік
ООК 11	Біофізика	3/90	екзамен
ООК 12	Основи медичних знань і безпека життєдіяльності	3/90	залік
ООК 13	Інформаційні технології в освітньому процесі	3/90	залік
ООК 14	Цитологія та гістологія з основами ембріології	3/90	екзамен
ООК 15	Ботаніка	10/300	екзамен, екзамен
ООК 16	Зоологія	8/240	екзамен
ООК 17	Основи здоров'я людини та здоров'язберезувальні технології	4/120	екзамен
ООК 18	Методика навчання біології	5/150	екзамен
ООК 19	Методика навчання основ здоров'я	3/90	екзамен
ООК 20	Фізіологія рослин	3/90	екзамен
ООК 21	Мікробіологія та вірусологія	3/90	екзамен
ООК 22	Анатомія людини	3/90	екзамен
ООК 23	Фізіологія людини	3/90	екзамен
ООК 24	Молекулярна біологія та біохімія	3/90	залік
ООК 25	Генетика з основами селекції	5/150	екзамен
ООК 26	Еволюційне вчення	3/90	екзамен
ООК 27	Екологія та охорона природи	3/90	залік
ООК 28	Загальне землезнавство	3/90	екзамен

ООК 29	Географія України	4/120	екзамен
ООК 30	Географія материків і океанів	5/150	екзамен
ООК 31	Суспільна географія	4/120	екзамен
ООК 32	Регіональна економічна та соціальна географія	5/150	екзамен
ООК 33	Методика навчання географії	4/120	екзамен
ООК 34	Картографія з основами топографії	4/120	екзамен
ООК 35	Краєзнавство і туристична робота в школі	4/120	екзамен
ООК 36	Практика:		
ООК 36.01	навчально-польова практика з ботаніки (морфологія та анатомія рослин) і зоології (безхребетні)	3/90	залік
ООК 36.02	навчально-польова практика з ботаніки (систематика рослин) і зоології (хребетні)	3/90	залік
ООК 36.03	навчальна психолого-педагогічна практика	3/90	залік
ООК 36.04	навчальна ознайомлювальна педагогічна практика	3/90	залік
ООК 36.05	навчально-польова практика з географії	3/90	залік
ООК 36.06	виробнича педагогічна практика в закладі загальної середньої освіти	7,5/225	диф. залік
ООК 36.07	виробнича педагогічна практика в закладі загальної середньої освіти	7,5/225	диф. залік
ООК 37	Курсова робота (ботаніка / зоологія)	1/30	диф. залік
ООК 38	Курсова робота (загальне землезнавство / географія материків і океанів / географія України)	1/30	диф. залік
ООК 39	Курсова робота (педагогіка / методика навчання біології / методика навчання основ здоров'я / методика навчання географії)	1/30	диф. залік
ООК 40	Атестація:		
ООК 40.01	Атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки	1,5/45	
ООК 40.02	Атестаційний екзамен із фахової підготовки	1,5/45	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти		60/1800	Заліки
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН І КРЕДИТІВ ЄКТС ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА		240/7200	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)» спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснюється у формі двох атестаційних екзаменів (атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки; атестаційний екзамен із фахової підготовки).</p>
<p>Вимоги до атестаційного екзамену</p>	<p>Атестаційний екзамен регламентується освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)», передбачає оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою. Є комплексною перевіркою рівня відповідності сформованих компетентностей випускників, рівня досягнення результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми. Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>

